

# De bedenktijd voor een abortus helpt leed voorkomen

*Katholiek Nieuwsblad, 22 oktober 2020*

door Ward Biemans, s.j., doceert moraaltheologie aan het St. Bonifatiusinstituut in Vogelenzang

De bedenktijd van vijf dagen voor een abortus zou overbodig zijn, vinden Kamerleden van GroenLinks en PvdA. Gezien de mogelijke mentale gevolgen van een abortus voor vrouwen, zou die termijn echter juist gehandhaafd moeten blijven.

De Tweede Kamercommissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport overlegde vorige week donderdag over medische ethiek. Er werd uitgebreid stilgestaan bij de tweede evaluatie van de Wet Afbreking Zwangerschap, die dit jaar naar de Kamer is gestuurd.

Verschillende fracties drongen aan op het schrappen van de verplichte beraadtermijn van vijf dagen voordat een abortus kan worden uitgevoerd. PvdA-kamerlid Lilianne Ploumen en haar GroenLinks-collega Corinne Ellemeet zullen hiertoe een motie indienen. D66-kamerlid Pia Dijkstra is van plan een initiatiefwet over hetzelfde thema voor te leggen aan het parlement.

## Niet verstandig

In zijn reactie liet CDA-minister Hugo De Jonge al direct weten het niet verstandig te vinden om de beraadtermijn te wijzigen. De huidige abortuswet is gebaseerd op twee pijlers: faciliteren van een zorgvuldig besluit door de vrouw en het beschermen van het ongeboren leven.

Daarom is de beraadtermijn destijds geïntroduceerd. Vanwege de drukte op zijn ministerie in verband met de corona-situatie laat een officiële reactie op de evaluatie overigens nog op zich wachten.

Het is te hopen dat er een gedegen reactie komt, want de evaluatie laat helaas een aantal ernstige gebreken zien. Zo is aan abortusklinieken en ziekenhuizen gevraagd of zij onder vrouwen die een abortus hebben ondergaan, een enquête wilden verspreiden. Een deel van de klinieken deed dat, maar de onderzoekers bereikten slechts één vrouw die een abortus in het ziekenhuis onderging.

## Vanaf dertien weken

In ziekenhuizen vinden veelal tweede-trimesterabortussen plaats, vanaf dertien weken zwangerschap. Hierbij gaat het vaak over in eerste instantie gewenste zwangerschappen, die na de ontdekking van een afwijking in veel gevallen toch worden afgebroken.

Er wordt bijvoorbeeld het syndroom van Down of spina bifida – een ‘open ruggetje’ – vastgesteld. Maar er zijn ook gewenste zwangerschappen die worden afgebroken omdat de partner of de ouders hierop aandringen.

## Mentale gevolgen

In 2019 verscheen in de Verenigde Staten onderzoek naar de mentale gevolgen van een abortus na een gewenste zwangerschap. Donald Paul Sullins van de Catholic University of America volgde gedurende dertien jaar 3935 vrouwen en meiden in de leeftijd van 15 tot 28 jaar die een of meerdere zwangerschappen achter de rug hebben.

Bij bijna 15% van deze abortussen ging het om een gewenste zwangerschap. Uit de studie blijkt dat dergelijke abortussen leiden tot een hoger percentage affectieve stoornissen (depressie, angst en zelfmoordneigingen) dan abortussen van ongewenste zwangerschappen.

Het risico op deze problemen is 69% hoger na een abortus van een of meer gewenste zwangerschappen, dan bij

uitgedragen zwangerschappen. Overmatig drugsgebruik (alcohol, pijnstillers, marihuana of andere drugs) komt twee keer zo vaak voor vrouwen bij vrouwen na een abortus en dit wordt niet beïnvloed door de intentie van de zwangerschap.

### **Mentale stoornissen**

Ook binnen Europa is uitgebreid onderzoek verricht naar de relatie tussen abortus en mentale stoornissen. De Frans-Duitse studie van Louis Jacob en collega's (2019) vond een positief verband tussen abortus en enkele stoornissen zoals depressie. Zij betrokken meer dan 35.000 vrouwen in hun onderzoek.

In tegenstelling tot het Nederlandse onderzoek van Jenneke van Ditzhuijzen e.a. (2016) haalden zij vrouwen met een psychiatrische voorgeschiedenis uit de onderzoeksgroep en de controlegroep. De conclusie van Van Ditzhuijzen dat negatieve mentale gevolgen van abortus te wijten zouden zijn aan een psychiatrische voorgeschiedenis en niet aan de abortus zelf, lijkt met deze studie dan ook ontkracht.

### **Geen overbodige luxe**

In het Kamerdebat werd aan deze recente onderzoeken helaas geen aandacht besteed. Als men deze gegevens echter serieus zou nemen, zou nog meer toekomstig leed voorkomen kunnen worden. Vijf dagen bedenktijd voor een abortus is in dit licht dan ook bepaald geen overbodige luxe en kan soms zelfs levensreddend zijn.